

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven tedna in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 207.

V Ljubljani, v ponedeljek 12. septembra 1898.

Letnik XXVI.

Cesarica Elizabeta †.

Grozna vest o tako strašni in nenadni smrti preblage cesarice Elizabete po vsem širnem svetu vzbuja najgloblje sožalje, pretresa vsa čuteča srca ter jih napolnjuje z grozo in studom nad človekom, ki je kot brezsrčen bandit, kot tiger v podivjani človeški osebi iztegnil zverinsko roko ter jekleno bodalo zabodel v prsi plemenite ženske, v srce preblage matere in preljubljene soproge našega presvetlega, toli izkušane, toli trpečega cesarja. Katero pero pač more opisati kot morje globoko žalost našega predobrotljivega vladarja, ki je že več pretrpel, kakor vsi živeči vladarji, več grenkih bridkosti in skrbij prestal, kakor najrevnejši, zadnji njegovih podložnikov?

Velika žalost je trgala cesarju blago srce, ko so mu l. 1867 v daljni Mehiki neusmiljene roke usmrtili ljubljene brata nadvojvodo Ferdinanda Maksimilijana. Nepopisno bridkost je moral prenašati, ko je tako nenadoma zgubil jedinega, toli ljubljene sina. In sedaj mora prevzvišeni mučenik na cesarskem prestolu zaužiti zadnjo kapljo iz kupe trpljenja, ko mu je satanska roka tako neusmiljeno ugrabila nad vse ljubljeno družico v življenju, ki je 44 let z njim delila vse skrbi, vse žalosti, a tudi hvaležnost, ljubezen in neomejeno udanost milijonov zvestih src v veliki habsburški državi. V kratkih mesecih bi bila presvetla cesarica v krogu preslavne vladarske rodovine, v središču države in vseh narodov avstrijskih v veselju in radosti praznovala petdesetletnico vladanja svojega prevzvišenega, od vsega sveta občudovanega in spoštovanega soproga. Toda jeden

sam trenotek je zgrnil nad Avstrijo in njenega nenaslednjega vladarja reke gorja, potoke solza ter v hipu zadušil vse jubilejsko veselje.

»Uboga cesarica, ubogi cesar!« To so vzdihli iz globočine src, ki čutijo, ki trpe in pošiljajo te dni k Bogu vsegamogočnemu, vladarju vseh vladarjev goreče prošnje, da bi v neizmerni žalosti tolažil predragega nam vladarja, da bi mu olajšal neizrečno gorje ter vlival hladeči balzam udanosti in moralnega poguma na skeleče rane krvavečega srca. Neskončno usmiljeni Bog usliši molitve potrjenih src ter daj milost duši pokojne naše cesarice ter mir in tolažbo našemu vladarju!

Prejeli smo naslednja brzoglasna poročila:

Dunaj, 12. septembra. Vsi danes izišli časniki izražajo največjo žalost ob izgubi preblage cesarice, občudujejo duševne njene vrline, železno voljo, samozatajevanje in vzgledno vdanost cesarjevo, ki je včeraj sam vse določil glede pogreba ter odpovedal vojaške vaje na Ogorskem. Vsi konstatujejo z veseljem, da je cesar zdrav, ter ganljivo opisujejo prizor, ko sta se srečala cesar in nadvojvodinja Marija Valerija. Oče in hči sta se v solzah objela ter jokala več minut. Vse dunajsko mesto izraža žalost in tugo.

Geneva, 12. septembra. List „Geneve“ poroča, da je morilec rabil trirobo pila z lesenim ročajem. Ostrina je dolga 9-3 cm brez krvavih madežev; ost, ki je morda odletela, ko je hudodelec vrgel orožje na stran, je našel vratar neke hiše v ulici „des Alpes“. Vratar meni, da se je isti dan neki delavec izselil iz hiše.

Dunaj, 12. septembra. Cesar še ni zapustil Schönbrunn. Vse občuduje udanost, s katero cesar prenaša veliko nesrečo. Več nadvojvod je že osebno izrazilo svoje sožalje cesarju. Cesar je zaukazal šestmesečno žalovanje na dvoru od 21. septembra, neštivilne množice se pomikajo proti dvoru na Dunaju in proti Schönbrunn. Povsod največja žalost.

Dunaj, 12. septembra. Iz vseh kronovin prihajajo poročila o srčnem sožalju prebivalstva, veselice so povsod odpovedane. Kralj Humbert in predsednik Faure sta cesarju izrazila srčno sožalje.

Geneva, 12. septembra. Cesar je dovolil, da so pregledali rano, katera je jako majhna. Kri je morala odteči na znotraj. Zdravniki trdijo, da cesarica ni mnogo trpela, obraz je neizpremenjen. Truplo je balzamovano.

Pariz, 11. septembra. Vsi francoski listi soglasno z gnevom obsojajo grozodejstvo Lucchenijevo ter simpatije za cesarsko hišo. „Figaro“ pravi: Avstrija zgubi najboljšo vladarico. „Gaulois“ piše: Simpatije Evrope in avstrijskih državljanov bodo še rasle z občudovanjem, katero narekuje grozna nesreča. „Journal“: Vse človeštvo je žalostno vsled tega grozodejstva. „Echo de Paris“ pravi: Ta strašni dogodek je znamenje moralnega in socialnega barbarstva.

Dunaj, 11. septembra. Trgovinski minister je povodom cesarice smrti dovolil časopisom, da smejo neomejeno poslovati tudi ob nedeljah.

LISTEK.

† Cesarica Elizabeta.

Po vesoljnem svetu, kjer bijejo čuteča srca in bivajo ljudje s človeškimi čuti, se zgraža človeštvo nad strašnim zločinom. Človek, ki ne pozna nobenega čuta, ne priznava ničesar nad seboj, ki ne ceni niti lastnega življenja in samega sebe izroča pogubi, tak človek je v svoji brezmejni zlobi zabodel morilno jeklo v srce blagi, krepostni cesarici. Storil je to anarhist. Načelo anarhistov je, da pospravijo vse politične prvake z zemeljskega površja. Res je, cesarica Elizabeta je sedela na prestolu skoro najmočnejše države, dičila je njeno glavo krona avstrijska. Ne bila bi ona prva vladarica, ki bi vplivala na politično življenje, da je hotela; toda v svoji skromnosti se ni prav nič vdeleževala javnega življenja, živela je na tihem literaturi, umetnosti, znanosti in vršila dela krščanskega usmiljenja. Z ozirom na vse to je zločin tem bolj nezaslišan, tem bolj divji.

Najljubše opravilo ji je bilo slovstveno proučevanje. Že pred več leti se je dobro naučila ogerskega jezika, čitala je vse boljše ogerske pesnike in pisatelje. Med svetovnimi pesniki je bil pa njen ljubljenec Henrik Heine. Nikoli se ni na-

čitala krasnih pesmij njegovih. Kako visoko ga je čenila, kaže krasni njegovi spomenik, katerega je dala napraviti v svojem letovišču na otoku Korfu. Dobro se je vspoznala tudi z angleškim slovstvom, posebno še s Shakespearjevim. Veliki učenjaki, ki so kedaj z njo govorili o tem angleškem velikanu, so se čudili, da ima cesarica vse Shakespearjevo slovstvo v popolni oblasti.

Zadnjih deset let je večino časa prebila na potovanju po jugu ali v kopelih, da bi si utrdila oslabele zdravje. Prav posebno se ji je priljubilo genovsko jezero, kjer je prebila tudi letos že dalje časa, — in kjer jo je zadela tudi zlobna roka morilčeva.

Ne poje zastoj cesarska pesem o nji kot »ljudomili cesarici«. Pripoveduje se toliko anekdot o njeni priprostosti in postrežljivosti, o njenem usmiljenju in nad vse blagem srcu, da se je bode spominjal priprosti narod še pozna leta, kakor se spominja Jožeta II.

Ko je hodila nekega dne, kakor navadno brez spremstva po krasnih nasadih v miramarskem parku blizu Trsta, je začelo nenadoma deževati. In kmalu je lil dež, kakor iz škafa. Cesarica je bila slednjič prisiljena, da si poišče strehe v neki votlini v parku, in v isto votlino je pribežala malo prej majhna šolarica, da se ubrani dežju. Ko zapazi otrok, da se bliža neka imenitna gospa,

se hoče s početka skriti, ko jo pa visoka dama prijazno nagovori in se napram nji tako ljubezljivo obnaša, postane kmalu zaupljivejša in se jame pogumno z njo razgovarjati. Cesarica je kmalu zvedela vse razmere svoje mlade tovarišice. Ko pa dež le ni prenehal, je menila mala deklica, da bi bilo le bolje, ko bi odšla domu, ker stariši bi bili sicer za njo v prevelikih skrbih. »Prav imaš, dete moje, starišem se ne sme delati nikoli skrbij, in ker si tako pridna, te bom jaz sama spremila s svojim dežnikom do doma.« Tako je dejala cesarica in spremila otroka v nalivu prav do kolodvora, v čegar bližini je otrok stanoval. Tu se poslovila cesarica od svoje mlade varovanke ter ji dala svoj dežnik z besedami: »Tako, in tu ga vzemi, da imaš za vsak slučaj dežnik, ker ne dobi se vselej ljudij, ki bi koga spremljali domu.« Presrečna hiti deklica domu, kjer pripoveduje dogodek, in ko so hiteli stariši na kolodvor, da bi se zahvalili dobri gospe, je že ni bilo več tukaj, toda železnični služabniki so vedeli povedati, kdo je to bil — namreč cesarica. Njen dežnik pa hrani družina kot svetinjo.

V Amsterdamu sta čakala pri zdravniku Metzgerju poleg drugih bolnikov tudi dve gospe, jedna slabo, druga pa sicer preprosto, ali vendar elegantno opravljeno. Prva se obrne k sosedi in reče: »Oja, ta čakanje je grozno; ali imate vi morda

5 h 30 min

Dunaj, 11. septembra. Kakor se je doslej določilo, bodo prepeljali cesaričino truplo v četrtek, slovesno jo položijo na oder v petek, pogreb bode pa v soboto.

Geneva, 11. sept. Morilec Luccheni se je pri sodniškem zaslišanju obnašal jako smelo in uporno. Priznal je, da je anarhist; vendar sicer, da jeden umor ne pomaga veliko, toda hotel je dati vsaj vzgled, kako morajo delati drugi. — Žandarmerija išče neprestano morilno orodje, toda doslej zaman. Kantonska vlada se je sešla k izvanredni seji ter je objavila znani grozoviti dogodek.

Geneva, 11. septembra. Cesarica je prišla v petek incognito v Genevo, odkoder se je hotela takoj v soboto vrniti v hotel de Caux ob genevskem jezeru. Spremljevala jo je samo jedna dvorna dama, ker je drugo spremstvo že odpotovalo. — Luccheni je izjavil, da je prišel v Genevo, nadejajoč se, da dobi princa Orleanskega, kateri je pa že pred njim odpotoval. Avstrijsko cesarico je opazoval že v petek, toda bilo ni priložnosti, da bi izvršil atentat. V soboto se je pa postavil blizu hotela Beaurivage; sklepal je, ker so odhajali dvorni služabniki, da pojde tudi cesarica na jezero. Šel je torej na obrežje jezersko in tam čakal, v rokavu je pa skrival bodalo. Ko se je bližala cesarica parniku, je planil po bliskoma Luccheni k nji ter ji zabodel ostro bodalo v obližje srca.

Geneva, 11. septembra. Član kantonske vlade je izrazil avstrijskemu poslaniku iskreno sočustvo. Soba, v kateri je cesarica izdihnila, je spremenjena v žalno kapelo; vstop je dovoljen samo cesaričinemu spremstvu. Vlada švicarska je poslala krasen venec v avstrijskih in švicarskih barvah z napisom: V globoko užaljenem spoštovanju in sočustvu — genevsko prebivalstvo. Več odličnih dam je položilo vence v cesaričino smrtno sobo. Pred hotelom stoji častna straža.

Geneva, 11. septembra. „Tribune Geneve“ objavlja poročilo člana trgovinske zbornice, Teineta, kateri je bil priča strašnega umora in ki je pozval tudi zdravnika. Ko je dospela cesarica na ladijo, se je kapitan skrbno trudil in stregel cesarici, katero je spremljala le jedna častna dama in jeden služabnik. Krmar ji je odpel obleko ter rekel, da je rana prav majhna, iz katere je priteklo le nekoliko kapelj krvi. Za hip se je zdelo, kakor bi se cesarica zopet zavedla. Častna dama jo je vprašala: „Ali trpi Vaše Veličanstvo bolečine?“ Cesarica je odgovorila: „Ne.“ V hotelu je zdravnik poskusil pri cesarici z umetnim dihanjem in drgnjenjem. Toda bilo je vse zaman. Kmalu je konstatoval, da cesarica — umira. Še poprej je podelil duhovnik cesarici tolažila svete

vere. Ko je cesarica izdihnila, so vsi navzoči poklekili in molili.

Dunaj, 12. septembra. Borza je sklenila, da skliče popoldne sejo borzne zbornice, da se posvetuje o nadaljnjih ukrepih.

Geneva, 11. septembra. Atentat se je izvršil v bližini spomenika vojvode Karola Brunšviškega. Zločinec, katerega je spremljal star, sivobradat mož, je prišel od nasprotni strani, planil na cesarico in jo močno sunil z nekim orožjem. Cesarica se je s pomočjo svoje dame in nekaterih potnikov vzdignila in dospela do pristanišča. Stopila je na ladijo. Mej tem so zgrabili zločince. Komaj je prišla cesarica na krov, postala je nezavestna. Kapitan se je branil, da bi odrinil z ladijo. Čez nekaj časa so s strahom opazili, da se cesarica več ne zaveda. Navzoče dame, ki so skrbno stregle cesarici, so opazile majhen krvni madež na obleki. Parnik se je vrnil in se zopet usidral v pristanišču. Cesarico so prenesli na nosilnici v hotel Beaurivage. Zdravnika Golax in Mayer in jeden duhovnik so bili takoj na mestu. Potem so brzojavili cesarju. Vse moči so napeli, da bi rešili cesarico, toda ves trud je bil zaman. Okoli treh popoldne je Nj. Veličanstvo cesarica izdihnila. Ko je morilec izvršil napad, je zbežal po cesti „Rue des Alpes“ ter hotel priti na veliki trg „des Alpes“, kjer bi se mogel skriti. Toda vjela sta ga dva kočijaža, Viktor Vuillemin in Louis Chamartin, ki sta stala na jezerskem obrežju in sta bila priča napada; izročila sta hudodelca mornarju Albertu Fiaux in orožniku Kaiserju, katera sta ga odvela v prvo policijsko stražnico. Morilec se ni branil, spotoma je celo prepeval ter mej drugim dejal: „Gotovo sem dobro zadel, upam, da sem jo umoril.“ V stražnici je hudodelec povedal, da je anarhist, da ni sovražen delavcem, temveč bogatašem. Potem so peljali anarhista v justično palačo, kjer so ga v prisotnosti treh članov kantonalne vlade, generalnega prokuratorja, tajnika policijskega oddelka in policijskega komisarja pred preiskovalnim sodnikom Lechetom zaslišali. Rekel je, da ne razume francoskega jezika, ter ni hotel na vprašanja odgovarjati. Našli so pri njem vojaško izkaznico, iz katere so izvedeli, da je morilec rojen v Parizu dne 21. apr. 1873, pristojen v Parmo in da mu je ime Luigi Luccheni.

Takoj so poslali posebno komisijo na mesto strašnega zločina. Pred hotelom Beaurivage se je zbrala nešteta množica ljudi. Orožniki so zastopili vse uhode na trgu, kjer se je izvršil napad, da bi našli orožje, katerega je rabil morilec. Policija je tudi skrbno preiskovala, če ni imel Luccheni kakega so-

kakega otroka doma? — »Ne.« — »In ko pridete domu, ali morate še sobe pospravljati?« — »Tega meni ni treba, moji ljudje vse to uredijo.« — »Kuhate pa vendar sami?« — »Tudi ne, kosim v gostilni.« — »No, če pa nimate prav nobenega dela, bi me pa pač mogli pustiti naprej in počakati, da jaz preje opravim.« — »Prav rada«, je rekla gospa, ki ni bila nihče drugi ko cesarica Elizabeta avstrijska.

Ko se je cesarica nekoč sprehajala v angleškem kopališču Cromer ob obrežju, se je nakrat nabralo silno ljudstva. Vprašala je, kaj to pomeni, in zvedela, da je delavec Walter Moules pri kopanju utonil. Cesarica je odhitela takoj na njegov dom ter dobila tam njegovo ženo, ki je, nič hudega sluteč, delila otrokom kruha. Stopila je k nji in rekla: »Ljuba moja, zadela vas je nesreča, katero bode morda lažje čuli iz ust avstrijske cesarice, nego da bi vam to sporočil surovo kak sosed: Vaš mož je utonil; molite za njegovo dušo in skrbite za svoje otroke«. Cesarica se je takoj odstranila, ker že so nosili mrtvo truplo v hišo. Zvečer pa je prinesel njen dvorni sluga udovi listnico s 400 funti šterlingov.

Ko se je nekoč vozila cesarica s parnikom Greif, je ta udaril ponoči v majhno laško ladijo. Pri tem je padel v morje pomorščak Arnold Fattorini in utonil. Cesarico je to močno pretreslo in dala je njegovim starišem izdatno podporo. Po-

zneje jim je dala cesarica za Božič še 4000 gld. iz privatnega premoženja. Šest laških pomorščakov, ki so se pri tisti nezgodi rešili, je dobilo po 300 gld., pozneje pa vsak še ravno toliko.

Politične oblasti bodo menda vendar izvajale iz tega grozovitega umora radikalne posledice proti pošastnemu anarhizmu. Saj je morilec sam priznal, da je anarhist, in da je s tem činom le pokazal, kako naj delajo drugi, kar se bode tudi zgodilo, ake bodo oblasti s tako žalostno resnobo nastopale proti tej divji zverjadi. In kje je izvor vedno in povsod prokletega anarhizma. Kjer se izvrši ali vsaj poskusi atentat na kako visoko osebo, povsod je zločinec — Italijan in samo Italijan. Italija, ki je odrekla papežu in cerkvi vse pravice, ki se je očitno odrekla veri in Bogu, ona je tisto gnezdo, kjer se goje in celo podpirajo zločinci; v Italiji se prepovedujejo katoliške pravice, a vlada sama pospešuje framonstvo; in framonstvo ni vendar v resnici nič drugega, nego veliko društvo, v katerem obstaja še poseben klub, klub anarhistov. Kje torej naj se išče izvira tem izbruhom nečloveške zlobe? Vlade se zgražajo nad temi grozovitostmi, ki vendar niso čisto nič drugega, nego rezultati, sadovi njih lastnega dela. Naj dajo krščanstvu nazaj njegove pravice, naj se sami obrnejo h krščanstvu, potem bo pa bolje.

krivca. Neki mornar je izpovedal, da so tri osebe že v petek hodile za cesarico, ko je v raznih prodajalnicah kupovala stvari. — Morilec je izpovedal, da je prišel v Genevo z namenom, da umori kako visoko osebo. Zlasti je mislil na vojvodo Orleanskega, najbrže na princa Henrika, povedal pa ni, zakaj se mu ta načrt ni posrečil. Le slučajno je zvedel, da je Nj. Veličanstvo cesarica avstrijska v Genevi.

Pariška „Agence Havas“ poroča, da pariška policijska prefektura ne ve za nobene Luchenija; kakor so ji pa opisali osebo morilcevo, bi utegnil to biti znani anarhist Luchesi Micaïs, kateri je bil večkrat v družbi z nekim dijakom Ravacholom, ki je bil rojen leta 1873. Ali je identičen z morilcem, ni gotovo.

Kantonska vlada se je zbrala k izredni seji ter ukrenila, da se razobesi na mestni hiši črna zastava in da gre korporativno v hotel Beaurivage, da izrazi globoko sožalje kantonske vlade. Vznemirjenost med ljudstvom postaja vedno večja. Več prodajalnic je zaprtih v znak žalosti. Po glediščih so predstave odpovedali.

Naš program.

(Govoril na shodu v Podčetrtru drd. J. Hohnjec.)

(Konec.)

Naša dolžnost je, da se potegujemo za enakopravnost svojega jezika, za enakopravnost v šoli in uradu, s kratka za enakopravnost v vsem javnem življenju. Bojevati se moramo vztrajno in brezobzirno.

»Trd bodi, neizprosni, mož jeklen,

Kadar brani je časti in pravde narodu in jeziku svojemu.«

Zahtevajmo za slovenske otroke slovenske šole, zahtevajmo slovensko uradovanje in zato tudi slovenske uradnike, uradujmo sami slovensko! Ne odnehajmo od narodnega boja, dokler ne priborimo svojemu narodu popolne enakopravnosti!

Slovenski kmetje! Vas moram še posebno na nekaj opozoriti, kar vam še posebej nalaga vaša domovinska ljubezen. Res, slabo se vam godi, tako slabo, da slabše skorej ne more in ne sme biti. Dandanašnji se slabo godi sploh vsem delavskim stanovom, dobro se godi le denarnim mogotcem, najboljše seveda krivonosim židom.

Toda slovenski možje, rotim in svarim vas, tisto zemljo, katero ste prejeli od svojih očetov, branite z vso žilavostjo! Slovenske zemlje ne dajte iz rok, da je ne bo tujec pokupil, da se ne bo tujec, ki našega ljudstva ne ljubi, naselil med nami, da bi gospodoval nad nami! Tako bode vrlo izpolnovali dolžnost ljubezni do slovenske domovine. Slišal sem praviti, da ubogi Poljak, kadar mora zapustiti svojo domovino, grudico rojstne zemlje vzame s seboj v torbici ter si jo da po svoji smrti položiti podglavce, da tako počiva na domači zemlji. Ljubimo tudi mi tako svojo domovino! Ubogi Poljak reši komaj grudico domače zemlje, mi je pa niti grudice ne dajmo iz rok!

Vse za cesarja! O tej točki mi ni treba veliko govoriti, ker jo Slovenci že tako prav vestno izpolnujemo. Z mirno vestjo trdim, da ga menda ni naroda v širni Avstriji, ki bi bil svojemu cesarju tako otroško udan, kakor ravno naš slovenski narod. Našega naroda ni bilo nikdar treba bodriti k zvestobi do cesarja, in niti najmanjši madež nezvestobe do našega vladarja in v obče do habsburške rodovine ni na našem ljudstvu. Nebrojnokrat ob različnih prilikah so Slovenci pokazali ljubezen in globoko udanost do svojega vladarja, posebno še jo pa kažejo v sedanjem jubilejnim letu. Ne zaostanimo za svojimi rojaki, temveč letos, ko obhaja naš ljubljani cesar petdesetletnico svojega vladanja, obnovimo mu obljubo zvestobe in zanetimo v svojih srcih plamen iskrene ljubezni do njega! S tem izpolnimo tudi dolžnost hvaležnosti. Saj naš cesar ljubi kakor vse avstrijske narode, tako tudi naš narod, saj mu je že toliko dobrega storil. Bodimo mu hvaležni zato, in prosimo vsegamogočnega Boga, naj nam ohrani našega presvitlega cesarja še mnogo let v naš prid in v prid cele Avstrije!

Avstrija je naša domovina. To mi s prepričanjem izpovedamo. Besede našega slovenskega pesnika:

»Domovje moje, Avstrija,
Ti biser celega si sveta«,

niso za nas prazne besede, temveč so izraz našega srca in odmev naše duše. Z žalostjo se mora napolniti rodoljubu srce, če motri sedanje razmere v Avstriji. Sedanji predsednik graškega nad-sodišča, nekdanji minister grof Gleispach, je krščanskim socializmom v obraz zalučil besede: »Vi ste patrijoti do odpovedanja!« Kršč. socializmom je sicer storil veliko krivico, ker oni so dobri patrijoti, pa te besede veljajo o drugih avstrijskih strankah. V Avstriji je stranka, ki ne zasluži avstrijskega imena, temveč je popolnoma prusaška, in Bismarcka, tega največjega Nemca vseh časov, kar se je posebno pokazalo v zelo ostudni luči pri njegovi smrti. V Avstriji so nadalje stranke, ki so patrijotične do odpovedanja, to se pravi; dokler jim vlada ne odpove. Vlada pa jim še ni nikdar odpovedala njihovih pravic, temveč le prav majhen košček njihovih krivičnih predprav nad slovanskimi narodi. Zato pa so ji odpovedali patrijotizem. Če bi mi Slovenci po tem merilu merili svoj patrijotizem, morali bi biti najslabši patrijoti, zakaj vlada nam ne da niti naših najprijemljivnejših pravic. Toda mi smatramo patrijotizem kot vestno stvar, in preko vseh nepravilnosti vseh vlad sega naš navdušeni klic: »Živio naš cesar! Živela naša Avstrija!« In kakor nekdanj naš stari slovenski pesnik Vodnik kliče tudi mi: »Avstrija čez vse!«

Gospoda moja! V glavnih potezah sem vam razvil naš narodni program, ki se kratko izrazi z besedami: »Vse za vero, dom, cesarja!« To staro slovensko geslo bodi tudi naše geslo! Zapišimo te besede na svojo narodno zastavo in krepko dvignimo slovensko zastavo! Zberimo se okolo nje vsi in z združenimi močmi se bojimo za pravice svojega naroda! Ne bodimo malosrčni! Ne bojmo se za bodočnost slovenskega naroda! Narod naš bo zmir ostal! Storimo le svojo dolžnost in zaupajmo ob enem v previdnost Vsegamogočnega, ki našega naroda ne bo zapustil nikdar!

Iztočno vprašanje in Azija.

(Dalje.)

Angleži dobro vedó, da jih nobeden narod pod solncem ne trpi radi grdega egoizma in nečloveškega izrabljanja. Angleži znajo, da čaka Amerika samo na dobro priložnost, kako bi si prisvojila britansko Ameriko s Kanado. Angleži znajo, da se že več ko trideset let širi v Avstraliji ideja za oslobojenje in da je že večina pokrajin in otokov pripravna, da osnuje po primeru severne Amerike »zedinjene države avstralske«. Oni znajo, če izgube Indijo, da izgube tudi posestva v Ameriki, a bržkone tudi v Afriki, posebno Kapsko in Egipet, a to pomeni pasti tako nizko, kakor so pali tudi nekdanj bogati, silni in oholi Španjolci. Zato so bivši podkralji in častniki indijski večkrat priporočali angleški vladi, da pomore Rusiji do Carigrada pod pogodbo, da se Rusija obveže pustiti Indijo za vselej na miru.

Vsa ta vprašanja zdaj dozorevajo, a rusko solnce napredka jim pospešuje to dozorevanje. V Rusiji so se posvetovali razni državniki in svetovalci že trideset let (precej po krimskeji vojski leta 1856), a posebno še posle berlinskega kongresa od leta 1878 ter pretresali vprašanje, kako bi konečno rešili iztočno vprašanje in katerim potom. Pot preko Bospora se je pokazal ponovno nemogoč. Ostala sta še dva pota: preko zapadne in iztočne Azije, to je preko azijske Turške in Perzije, ali preko Kitaja (Mandžurske). Perzija se je imela prisiliti, da dovoli ravno tako sezidati železnico do perzijskega zaliva — do Abušera in Benderabasa — kakor jo je dovolil Kitaj 27. marca tega leta preko Mandžurske do Port Artura i Talian-vana na Pečliskem zalivu; toda osnovo perzijsko so popustili, ker so v večji bližini tamkaj bolje in laglje zavarovane koristi Rusije; zato je izbral car Aleksander III. kitajski pot. Med tem se ni zanemarl niti zapadni pot, kajti Batum na Črnem morju je prirejen leta 1886 za bojno luko vključ diktatu berlinskega kongresa, vrh tega se je posebno poskrbelo za mornarstvo in za železnice do Karsa in do afganske meje, kakor tudi do Tien-šana (nebeškega gorja) preko Buhare in Samarkanda do Andidžana; a začela se je zidati

leta 1891 tudi velika sibirski železnica na energični, zares ameriški način.

Vse je že pripravljeno, da se do leta 1903 naredi ogromni prekop (1600 klm.) od Baltiškega do Črnega morja, po kojem bodo mogle brodirati bojne in trgovske ladije (za šest dni). Odprte so tudi luke na severu Sibirije na ustjih Oba in Jeniseja; a zida se tudi druga sibirski železnica od Urala — pri mestu Permu — do Petrograda preko Vjatke in Vologde. Konečno so gotova tudi pričetna dela, da se sibirski železnica zveže s centralno azijsko pri Taškentu.

To je vse posebne važnosti kot priprave za rešitev iztočnega vprašanja v Aziji in Evropi. Ob tistem času se čistijo in vrejujejo Ob, Jenisej in Tunguska ter druge velike reke Sibirije. Prekop se vrejuje med Obom in Jenisejem tako, da bodo mogle ladije ploviti od Urala pa do Bajkala pri mestu Irkutsku. A vse to se mora dogotoviti kakor tudi mandžurska železnica do leta 1901, najkasneje do leta 1903.

Odprta je prošlega leta železnica od Volge do Caricina do kavkaške železnice, a zida se tudi na iztoku Kavkaza ob Kaspijskem jezeru od Petrovske do Baku tako, da bode ves Kavkaz kakor z železnim obročem obit.

Zidala se bode železnica kmalu tudi od Vladikavkaza do Tiflisa preko gore Kavkaza, pa bode nadkrlila vse evropske, celo gothardsko po velikosti tunela in po višini nad morjem.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. septembra.

Vlada in Čehi. Grof Thun je že začel obravnavati z desničskimi strankami glede pogodbenih predlog. Poslal je ministra Kaizla na Češko in Jendrzejowicza v Galicijo, da se pogajata s svojimi somišljeniki. Finančni minister dr. Kaizl je obravnaval v petek z izvrševalnim odborom mladočeške stranke. Ta razgovor, kateremu je predsedoval dr. Skarda, je trajal od 5. do 8. zvečer. Ta seja se je gotovo že poprej napovedala, kajti navzoči so bili člani izvrševalnega odbora polnoštevno. Dr. Kaizl se je že pred sejo dolgo razgovarjal z dr. Engelnom in dr. Heroldom. »Narodni Listy« poročajo, da so mladočeški zaupni možje sklenili, da bodo delovali le v sporazumu z vsemi desničskimi strankami v parlamentu. V soboto popoldne so se sešli ministri k seji pod predsedstvom grofa Thuna, kjer sta najbrže poročala dr. Kaizl in vitez Jendrzejowicz o vspehih, ki sta jih dosegla na Češkem oziroma v Galiciji.

Srbski kralj in avstrijski cesar. Iz Belgrada poročajo, da se bode sešel koncem tega meseca srbski kralj Aleksander z avstrijskim cesarjem. Tak sestanek bi gotovo ne bilo brez političnega pomena.

Potovanje nemškega cesarja v Palestino. Iz Kajire se poroča, da pride tje kaj nemška cesarska dvojica z 60 oseb broječim spremstvom dne 15. novembra. Tam bode dva dni gost egiptovskega podkralja ter bode bival v Abdinovi palači. Iz Kajire se napotita cesar in cesarica po Nilu v Luksor in Asuan. Dasiravno bode obisk jako kratek, vendar se trudi egiptovska vlada na vso moč, da bi kolikor mogoče lepo vsprejela visoka gosta. Dovolila je že 20.000 funtov za priprave in vsprejem, toda najbrže bo treba še družih 20.000. K slovesnemu blagoslovljenju nove protestant. cerkve v Jeruzalemu bode prišlo menda okoli 130 zastopnikov protestantskih cerkvenih vlad, cerkvenih naprav in društev s posebej v to najetim parnikom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. septembra.

Cesarica Elizabeta †.

Po Ljubljani in po deželi vse prebivalstvo brez izjeme izraža največjo žalost in tugo. Na vseh javnih in mnogih zasebnih poslopih so razobešene črne zastave. Mestni zastop ljubljanski je že včeraj, kakor smo poročali v posebni izdaji, izrazil svoje sožalje v izredni seji in po deputaciji pri dež. predsedništvu. Danes dopoldne ob 10. uri so pri dež. predsedništvu izrazili sožalje

presvetli knez in škof s stolnim kapitolom in zastopniki ljubljanskih župnij in cerkvenih redov; dalje deputacije trgovske in obrtniške zbornice, notarske komore, postojinska duhovščina, uradništvo, županstvo spodnjelogaško, okrajno sodišče, drž. pravdnštvo, gimn. ravnateljstvo, gasilno društvo, novomeški obč. zastop, občina Šmihel-Stopiče, novomeško okr. glavarstvo, kočevska nižja gimnazija. — Deželni glav ar je sklical izredno sejo deželnega odbora, v kateri je bilo sklenjeno, da gredo deželni glav ar in deželni odborniki k c. kr. deželnemu predsedstvu, da ondi v imenu dežele izrazijo globoko žalost ter največje sočutje radi pretužnega dogodka. Dalje je deželni odbor sklenil, da se deželni glav ar udeleži pogreba in da je položiti na rakev prevzvišene cesarice venec s trakom. Takoj po končani seji šla je deputacija, obstoječa iz deželnega glav arja in deželnih odbornikov k deželnemu predsedstvu.

(Radi črne maše) za Nj. Veličanstvo umrlo cesarico Elizabeto škofijstvo ni deslej še ničesar zaukazalo, ker se bo skušalo v tem oziru potrebno ukreniti v soglasju z drugimi kraji. Čč. gospodje naj tedaj počakajo dotičnega odloka, ki se v kratkem objavi.

(Protih Lahom.) Vsled groznega zločina laškega anarhista Lucchenija je po Ljubljani silno ogorčenje. Posebna razburjenost vlada v delavskih krogih. Kakor čujemo, so nekateri laški delavci skušali ta zločin zagovarjati, vsled česa je že v soboto zvečer med njimi in slovenskimi delavci prišlo do rabuk. Tekom nedelje se razburjenost ni plegla, ampak se celo tako poostrila, da je tekom današnjega dopoldne na sto slovenskih delavcev proti Lahom demonstriralo, tako da je na stotine Lahov delo pri vseh tukajšnjih zgradbah opustilo. Slišimo, da so nekateri podjetniki Lahe danes izplačevali, ter da slednji že v večjih tropah zapuščajo mesto. Ostali jim bodo sledili. Demonstracije so se vršile povsem dostojno in mirno. Čudno je bilo gledati, kako ti je večji oddelek slovenskih delavcev brez posebnega šuma eskortiral tropo Lahov skozi celo mesto proti Šiški. Dasi slovenski delavci niso rabili nobene sile, se je vendar Lahov pri raznih stavbah polastil tak strah, da so orodje pometali od sebe in se v divjem begu razpršili na vse strani. Interesantna je bila tudi dogodbica, ki se je baje pripetila pri stavbi »Mestnega Doma.« Na delu je ondi tudi oddelek kaznjencev iz tukajšnje kaznilnice pod nadzorstvom paznika. Ko je med delavci zašumelo, hotel je paznik svoje kaznjence zbrati in jih odpeljati v kaznilnico; toda zaman je čital in klical imena: kaznjenci so bili potegnili s slovenskimi delavci proti Lahom in paznik je ves obupan odšel na Žabjek. Da si ni bilo pri demonstracijah nobenih izgredov, se je vendar aviziralo vojaštvo, katero je odposlalo po mestu dve kompaniji. Istotako je došlo orožništvo, ki pa tudi ni imelo pri slovenskih delavcih povoda posredovati. Aretovalo se je samo nekaj laških delavcev radi razžaljenja Veličanstva. Čujemo, da slovenski delavci strogo ločijo Lahe onstran avstrijske meje od furlanskih Lahov.

(Tragični dogodki v naši vladarski hiši.) Tragična usoda spremlja našega presvetlega vladarja. Ustrelili so mu brata Maksimilijana, nasilna smrt mu je ugrabila sina edinca prestolonaslednika Rudolfa. Sestra cesarice, vojvodinja Alica je lansko leto v dobrodelnem bazaru v Parizu živa zgorela, letos pa je zločinska roka umorila cesarju še presvetlo soprogo, cesarico Elizabeto. Tudi sicer je še zadnji čas mnogo nesrečnih slučajev v habsburški rodovini. L. 1867. se je 18-letni Matildi, hčerki vojvode Albrehta unela obleka ter je vsled opeklina umrla. L. 1894. je padel s konja nadvojvoda Viljem ter se ubil. L. 1895. pa se je na lovu spodtaknil nadvojvoda Ladislav, puška se mu je izprožila in smrtonosno zadela 20 letnega mladeniča.

(Osebn vest.) Gospod deželni predsednik baron Hein se je danes dopoldne vrnil v Ljubljano.

(Najvišja zahvala.) Presvetli cesar je ukazal, da se za čestitke povodom njegovega rojstvenega dne izreče najvišja zahvala vsem zastopom in korporacijam.

(Revija liberalnih uspehov.) Živa duša ni mislila, da so »Slovenski Narod« in njega voditelji zadovoljni z delavsko organizacijo na krščanski podlagi. Saj od take organizacije nimajo pričakovati niti najskromnejše podpore svoje politične

težnje, edine, katere sploh še imajo: uničevanje »klerikalizma«. Socijalno-demokratska delavska organizacija tem gospodom že bolje ugaja, kajti jim pomaga v boju s »klerikalnim zmajem«. Tako se je »Narod« zopet zakadil v krščanske delavce, — v občno veselje. Kajti prastara je njegova sula in nje držaj že prhel, ker izreki, da se »krščanski delavci v resnici niso borili za svoje interese, marveč za interese katoliškega duhovništva«, je fraza, katero so nemški liberalni listi že davno vrgli med staro šaro. Pa tudi »Narodova« Rozinanta, stari, izsušeni liberalizem, je tako smešna, da budi človeku tudi v sedanjem žalostnem in groznem času velikansk smeh. Sledeče zasluge pripisuje »Narod« liberalizmu: 1. Liberalizem je izvršil največje dosedanjih socijalnih reform. 2. Liberalizem je oče vsega dosedanjega zakonodajstva v varstvo delavcev. 3. Liberalizem je zaščitnik politične svobode. 4. Liberalizem nam je dal omiko. 5. Dragi bralec, petič, petič! Ako še dosedaj nisi dosti strmel, strmi! Ako še nisi vedel, vedi! Čuj in zapomni si: Petič, liberalizem je obudil — — — javno vest!! To trdi »Narod«, trdi brez dokazov, pa tudi brez stida. Mi bi inteligenci naših slovenskih delavcev naredili slab poklon, ako bi na dolgo in široko dokazovali neresničnost teh »Narodovih« trditev. Čas je danes drag in ne gre poučevati naše liberalne gospode o tem, kaj priča zgodovina. Tudi v socijalni vedi velja kakor povsodi, da kdor ne napreduje, nazaduje. S ponosom lahko rečemo, da naši delavci v poznavanju socijalnega vprašanja visoko nadkriljujejo »Narodovo« gospodo. Zatorej z mirnim srcem pričakujemo še nadaljnih »Narodovih« člankov enake baže.

(Slovenski krščansko-socijalni zvezi) je pristopila kot ustanovni član gospa Marija Manfred o v Ljubljani. Naj bi vrlo gospo posnemali vsi prijatelji slovenskih krščansko-socijalnih delavskih slojev.

(Vojaki) so se danes vrnili z vojaških vaj v Ljubljano. Tretji bataljon 27. pešpolka se je večeraj odpeljal v Gradec.

(Poročil) se bode dné 18. t. m. v Rožeku na na Koroškem Rudolf grof Chorinsky, c. kr. minist. tajnik v železničnem ministerstvu, z Luizo pl. Lindheim, hčerjo rumunskega gen. konzula.

(Na Bledu) se je večji del lepega posestva Finžgarjevega parceliral in razprodal. — Pri zidanju nove šole sta se ponesrečila dva delavca: Antonu Dežmanu je hrbtišče vtisnjeno in bo težko okreval, Ant. Tomše ima preparano nogo.

(V Kranju) so izlekli danes zjutraj utopljenca, katerega je Sava prinesla do mostu, kjer je obvisel. Govori se, da so ga videli sinoči zmešanega hoditi ob železniškem tiru.

(Iz Sece) nam piše čitatelj, da mizarski pomočnik Andrej Hafner, ki je bil obsojen na 10 mesecev ječe, ni doma v Seceh, kakor je bilo čitati, temveč iz Trzina.

(Zdravje v Ljubljani) Od 28. avgusta do 3. septembra t. l. je bilo 19 novorojenih, 28 jih je umrlo, med njimi 6 za jetiko, 2 vsled mrtvouda, 20 za različnimi boleznimi, med njimi 7 tujcev, 11 iz zavodov; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer 1 za tifuzom, 1 za vratico.

(Z dežele) 7. septembra. Ni napačno, ako človek včasih napravi izlet v kak kraj. Pri takih prilikah človek mnogo vidi in sliši, pa tudi se lahko mnogo nauči, še več pa skusi. Tako se godi meni, kateremu hudomušneži radi, toda po krivici očitajo, da sem vedno na cesti, kakor kak železniški sprevodnik. Bil sem čez dalj časa zadnji ponedeljek zopet enkrat v Škofjiloki, kjer sem videl zopet nekaj novega, kar me je popolnoma presenetilo. Nazaj grede stopil sem nekoliko na mestno pokopališče, ki je prav okusno urejeno. Sredi pokopališča stoji nova kapelica od mrtvih vstalega Zveličarja našega. Stopi vanjo! Glej, pred enim letom bila je še brez vse oprave in zdaj? Kar očara te njena notranjščina! G. A. Robida iz Ljubljane jo je tako okusno zlepo slikarjijo prevlekel, da skoraj bolje ni mogel. Tudi topliški češki šamotni tlak povzdiguje njeno vabljalnost. In okna iz neprozornega belega stekla s križci v sredi iz g. I. Kleinove steklarne v Ljubljani te spominjajo svete tihote tega kraja. Kar pa najbolj potegne oči nase, to pa je prelepi novi oltar, čigar nastavek je iz hrastovega lesa zelo lično izdelal in umetno z rezbarijami ozaljšal domačin, Ločan . Okorn, mizarski mojster, kateri je napravil tudi

2 klopi in vrata prav umetno okrašena z rezbarijami, kakor tudi ostala mizarska dela. Nastavek kakor tudi antependij je na vzboklinah in robovih prav prijetno pozlatil tudi domačin, slikar I. Šubic. Bradaska pa je na platno naslikal na zastavku nad menzo 2 angelja, na vsaki strani križa jednega. Na vrhu nastavka pa je veličastna soha od mrtvih vstalega in proti nebu kačočega Kristusa in njemu ob straneh manjša angelja, katero delo je iz istrijskega belega marmelja izklesal tudi že znani kipar selški, I. Grošelj, da skoraj bolje ni mogel. In ako omenim tudi, da kamnoseška dela pri tej kapeli hvalijo svojega mojstra domačina M. Miklavčiča, bdi dovolj povedano. Kapela je krasna in dela čast Loki in g. mestnemu župniku I. Tomažiču, ki se je mnogo trudil za zgradbo.

(V Šmartnem pri Litiji) se je dne 8. t. m. vršila lepa slavnost blagoslovljenja zastave pevskega in tamburaškega društva »Zvon«. Ob najlepšem vremenu se je vršila cela slavnost res krasno. Blagoslov zastave je bil po veliki maši pred šolo. Ondi so se zbrala vsa došla društva in deputacije. Zastavo je blagoslovil veleč. g. dekan Lavrenčič, ki je po blagoslovu spregovoril lepe besede rekoč: Še malo trenutkov in razvila se bode zastava, — lepo in umetno delo naših šmartinskih dam, — našega pevskega in tamburaškega društva »Zvon«. Razvila se bode v proslavo jubileja našega presvetlega cesarja, Nj. Veličanstva Franc Jožefa I., razvila se bode v proslavo naše divne slovenske pesmi, kar jej daje posebno veljavo, pod varstvom naših ljubljencev, naših vzornikov bratov solunskih sv. Cirila in Metodija; onih vrlih apostolov, ki sta za naše pradede največ delala, največ trpela, storila. Hudi časi so bili tedaj našim pradedom. V poganstvu živeč, tlačila je tuja sila iste kot mōra in srkala iz njih mozeg in kri ter skoro vse uničila, da se jih ni usmilil predobri Oče nebeški in poslal rešiteljev v bratih solunskih, katera sta s helensko hrabrostjo raztrgala jeklene sponne in železne verige sužnosti. Luč sv. vere zasveti po njū, razvija se blagodejno; rod naš se dviga iz teme neverstva k svetlobi božjih otrok; prosto diha, se giblje, živi. Sv. brata zidata cerkve, zidata šole, v katerih se naš jezik tako visoko izobrazil, da Rim slovenski jezik posveti, postavi na oltar, kjer opravlja Metodij v njem najsvetejšo daritev. Sv. brata seveda je stalo to mnogo truda in trpljenja, tudi ječa ni izostala — toda ljubezen za resnico nebeško, sv. vero, ljubezen do zemlje slovanske je zmagala — v poduk nam potomcem, da pod istim praporom je i danes zmaga naša, pod zastavo z zlatim geslom: »Vse za sveto vero in domovino«! To je dedščina sv. apostolov nam, dedščina naših praočtov, katero ljubimo in hočemo ljubiti kot najdražji zaklad, čuvati kot svoje oči. Svete vere in milega jezika slovenskega ne damo si izruti nikomur; sam ljubi Bog nam je vsadil v srce in Sin božji posvetil na križu; in če bi kedo se drznil jedno ali drugo nam odvzeti, ali v nas zamoriti, on ni naš prijatelj; on koplje grob slovenskemu narodu, on nas prodaja, izdaja! Zato raj mili mi bratje po sv. veri in rodu, združujmo se pod zastavo sv. vere in domovine, vsaj to je tudi geslo največjega Jugoslavana biskupa Josipa Strossmayerja: »Sve za sv. vjeru i domovinu«! In za tem služimo domu, ne toliko z besedo, jezikom, marveč v dejanju in resnici, pod varstvom vsem pravičnega orla habsburškega, pod varstvom presvetlega, dobrotnega nam cesarja Franc Jožefa I. V tem znamenju sem blagoslovil danes zastavo in prosil društvu pri sv. maši blagoslova iz nebes, v tem znamenju izročam isto »Zvonu« uverjen, da se bode pod tem praporom razlegala divna pesem slovenska vselej Bogu v čast, v proslavo domovini, v proslavo habsburški dinastiji, presvetlemu cesarju, kateremu v čast naj se zastava razvije z vnebesnim klicem: Bog živi in ohrani Njegovo Veličanstvo presvetlega cesarja Franc Jožefa I. — Na to je bil po vasi slovesen obhod Ob 1. uri je bil banket. Napivalo se je cesarju, kumici, gostom, duhovščini, narodnemu delu in g. Svetcu. Po banketu je bil izlet v Črni potok k kumici, kjer se je razvila živahna prosta zabava. Zvečer je bila v Šmartnem veselica, pri kateri so Zvonovci pokazali, kaj premore vstrajni trud. Ondi je govoril tudi g. državni poslanec Vencajz o pomenu slovenske pesmi in letošnje jubilejske slavnosti. Z besedami »Bog živi našega milostnega

vladarja!« je zaključil svoj res lep govori. Pevci so zapeli cesarsko pesem, katero je vse občinstvo poslušalo stoje. Nastopilo je tudi pevsko društvo »Slavec«. Društvo »Zvon« v Šmartnem sme s ponosom gledati na svojo krasno slavnost in na svoje krasno petje. Bog živi one, ki si prizadevajo po pravem potu izobraževati narod!

(Slovstvo.) Slovanska knjižnica 64. zvezek pri naša mestni obraz »Punčika«, ki jo je poljski opisal Stanislav Grudziński. Sliko naj čitajo marljivo naše matere, katere pogosto le na to gledajo, kako bi čimprej uvedle svoje hčerke v svet. »Punčika« Lala je moderno vzgojena. Mati se ne meni veliko, kakšno seme posli sejejo v otrokovo srce. Za ples punčika zato preje gori nego za molitev, v dekliških letih — že s petnajstim — zna izborno koketovati in moške za nos voditi, ko dobi moža, ni jej veliko za zakonsko zvestobo, marveč slepi svojega soproga, dokler ga gmotno in npravno ne vniči. Da bi lepo pisani svarilni obraz dosegel svoj namen! — a—

(Iz Ajdovščine.) V soboto popoldne je nastal ogenj pri gospodu trgovcu Mihaelu Maliku. Po nesreči se je vnel sod špirta. Pogorel je veliki hlev. A najhujše je, da je ogenj zahteval tudi dve človeški žrtvi, dacarja in pa trgovčevu dobro gospo samo, ki je včeraj v silnih bolečinah izdihnila. — Občno sočutje je zavladalo po celi okolici. Vkljub temu pa se je včeraj vršil javni ples v proslavo cesarjevo za »Šolski dom«. Mislimo pač, da niti cesar niti upraviteljstvo »Šolskega doma« ne želi takih zapravljenih in pohujšljivih prirejanj, ki toliko škodujejo občni npravnosti in žepu.

(Iz Brežic) nam pišejo: V tukajšnjem frančiškanskem samostanu oglašil se je v nedeljo neki Frančišek Vymetal, trdeč, da je afrikanski misijonar. Na potu je bil baje v Zagreb, — kjer je po lastni izpovedi že dalje časa bival v semenišču, — da se za tem po naročilu nadbiskupa poda kot misijonar v Severno Ameriko. A tiček je slabo naletel. Na brzojavno vprašanje je nadškofijska pisarna odgovorila: Nepoznan. Seveda je prečuden misijonar takoj pobral šila in kopita, ker se je prepričal, da Brežičani nimajo same ajdovice v glavi. — Torej pozor pred možem, ki govori sedem jezikov in je tudi v bogoslovskih vedah domač! — V Brežicah je bila danes živinska razstava. — Trgatev bode v bizeljskih krajih dobra in obilna, le plesnjivec nekoliko grozdje kazi. — Misijon imajo ta teden na Zdolah č. gg. lazaristi iz Celja.

(Nesreča.) V soboto zvečer je povozil dolenjski vlak, prihajajoč in Novega mesta v Ljubljano, pod Grosupljem voz, na katerem je sedel voznik. Železniški čuvaj je svaril voznika, ki je pridrvil po cesti, ravno ko je vlak prihajal. Stroj je prijel zadnji del voza in ga strl, dočim je voznik srečno ušel gotovi smrti, istotako konj, ki je zbežal na travnik in ondi preplašen razgetal. Mnoge nesreče kažejo čedalje bolj, da je treba pri cestah ograj.

(Dražbeni razpis.) C. kr. trgovinsko ministerstvo poroča trgovski in obrtniški zbornici, da se bodo dne 5. oktobra 1898. ob 4. uri popoldne pri kr. rumunskem vojnem ministerstvu (intendantni oddelek) vršile javne dražbe zaradi dobave 10.000 vrečic za kruh iz nepremočljivega platna in 10.000 vojaških steklenic za vodo. Posebni pogoji se poizvedo pri imenovanem ministerstvu.

(Nesreče.) Iz Šmartna pri Kranju se nam poroča: Malega Šmartna dan zjutraj dobil je čuvaj na železnični progi nad Kranjem človeka, strahovito razmesarjenega. Spodnji del života mu je bil odtrgan, leva roka dvakrat zlomljena. Šla sta najbrž dva osebna vlaka čezenj, in sicer ob 1. uri po noči in zjutraj ob 5. uri. Bil je deček okolu 15 let, ali nihče ga ni poznal. V soboto zjutraj je bil pokopan. Popoldne je prišla neka Helena Bevec iz Mavčič, katera je po koscih obleke spoznala, da je bil ponesrečeni njen sin Matevž. Učil se je v Ljubljani čevljarstva. Dan poprej je bila mati pri njem v Ljubljani in mu je pravila, da gre drugi dan na Brezje in na Bled. Ob 9. uri zvečer, ko je bil prost, se je deček podal proti domu. O polunoči je doma v Mavčičah vprašal po materi. Ko je zvedel, da je že odšla na postajo v Kranj, je šel za njo. Najbrž je vstopil v vlak prav zadnji čas, ker mati ga ni videla. Kako je prišel pod vlak, je neznano. Mati trdi, da je kmalu nad Kranjem nekdo silil v voz, ali dva nepoznana popotnika sta mu branila. — Dne 10. t. m. sta sko-

čila na postaji Kranj dva voza tovrnega vlaka s tira. Ranjen je bil pri tem neki sprevoznik, katerega so prepeljali v Ljubljano.

(Javna dražba zakupa pri mitnicah.) Od 1. januarja 1899. leta naprej se bode pobiranje pristojbin pri petintridesetih na podlagi zakona z dne 26. avgusta 1891. leta, drž. zak. št. 140 vredenih cestnih mitnicah na Kranjskem potom javne dražbe v zakup oddalo. Dotični razglas se ob enem objavlja v tukajšnjem uradnem listu. Ta razglas je za občinstvo zaradi tega posebne važnosti, ker se bode pri dražbi vsaka mitnica za se kot poseben zakupen predmet izklicevala, ter dražba ali na lici mesta ali pa v neposredni bližini vršila; tedaj je vsakemu tudi manj imovitemu prilika dana, se dražbe z vspehom udeležiti. Osebito pa naj bi občine, v katerih bodo mitnice postavljene, kmetovalci, posestniki in veliki obrtniki mitniškega kraja nikari ne zamudili ugodne prilike, ker so njim zagotovljena v dražbenih pogojih pri vložitvi začasne varščine (vadijuma) važna olajšila, kakor tudi v drugem oziru marsikatera prednost pred drugimi udeležniki.

Društva.

(Prostovoljno gasilno društvo v Št. Vidu) naznanja, da vsled smrti naše presvitile cesarice se veselica preloži na nedoloden čas.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu.) XII. in zadnji izkaz za šolsko leto 1897/98: 50 gld. je darovala slav. posojilnica v Celji; 32 gld. je poslal g. Dragotin Hribar, tiskar v Celji, ki je to svoto nabral pri seji slavnega okr. zastopa celjskega dne 4. julija 1898; 32 gld. je poslal g. A. Serjun, stud. med., kot polovico čistega dohodka koncerta prirejenega od idrijskih visokošolcev dne 3. sept. t. l.; 10 gld. je darovala slavna posojilnica v Marenbergu; 5 gld. g. dr. Gregor Krek, c. kr. vseučiliški prof. v Gradcu, za razne male društvene stroške; 1 gld. g. dr. Josip Kolšek, odvetnik na Laškem. — Za vsa ta preblaga darila se odbor pristrčno zahvaljuje in najuljudneje prosi, naj se preblagi rojaki tudi v prihodnjem šolskem letu spominjajo naših ubogih dijakov na graški univerzi in tehniki. — Nadaljnji prispevki naj se blagovolijo pošiljati ali po prejemnicah — položnicah poštne hranilnice ali pa neposredno sedanjemu blagajniku g. prof. Fr. Železinger-ju, Gradec, Zinzendorfgasse 32.

Gospodarska organizacija.

Hranilnica in posojilnica v Selcih pri Škofji Loki imela je v mesecu avgustu

sprejemkov gld. 4345.79
in izdatkov » 2342.01

tedaj denarnega prometa gld. 6687.80

Hranilnih vlog se je v tem mesecu vložilo gld. 2278.—, vzdignilo pa gld. 422.76 in je stanje konec meseca avgusta gld. 51.755.82.

Posojil se je dalo gld. 1910.—, vrnilo pa gld. 210.— in je stanje gld. 43.443.75.

Naloženega denarja ima posojilnica gld. 8000, članov pa 153.

Posojilnica v Košani imela je v mesecu avgustu sprejemkov gld. 502.76½,
in izdatkov » 385.71

tedaj denarnega prometa gld. 888.47½,

Hranilnih vlog se je vložilo gld. 379.80, vzdignilo pa gld. 55.76 in je stanje gld. 2042.95.

Posojil se je dalo gld. 327.80, vrnilo pa nič in je stanje gld. 26.283.07.

Članov ima posojilnica 192.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 12. septembra. Cesar izvršuje vse svoje redne posle ter je ukazal, da se mu predlože vsi akti, kakor tudi brzojavke, katere hoče sam reševati. Cesar je izjavil: Zaupanje na Boga me ni zapustilo.

Dunaj, 12. septembra. Občinski svet je sklenil v izredni seji, da izrazi cesarju sožalje radi cesaričine smrti in najgloblje žalost dunajskega mesta. Člani cesarske hiše so došli že večinoma sem ter obiskali cesarja in mu izrekli svojo žalost. V petek in soboto bodo pustili občinstvo k mrtvaškemu odru. V soboto popoldne bode slovesen pogreb.

Dunaj, 12. septembra. Diplomati so izrekli Goluhovskemu globoko sožalje. Goluhovski je obljubil, da izroči on cesarju njih sožalna čutila. Zlasti pristrčno sožalje so izrekli dalje Bülow, Sturza in Hohenlohe.

Budimpešta, 12. septembra. Po vsem Ogerskem vlada žalost. Darovi za spomenik cesaričin prihajajo v obilni meri.

Budimpešta, 11. sept. Vsi listi so izšli v črnih robih ter izražajo žalost prebivalstva vsled strašne smrti cesarice. „Bud. Koezloeny“ piše: Vsa Ogerska je v solzah za plemenito kraljico, ki je bila angelj varuhov narodov. Nikdar ne pozabimo velikih njenih čednosti. Vsa srca prosijo Boga, da bi tolažil cesarja v grozni nesreči. „Nemzet“ piše: Kako se je moglo zgoditi, da je našega angelja umoril satan, katerega je pekel izbruhnil v nesrečnem trenutku? Prelita kri bode še trdnje sklenila vez med kraljem in narodom. „Pest. Lloyd“ piše: Dobri genij Ogerske je zginil. Jeklo blaznega človeka ali zveri je zadelo tudi drugo srce, našega kralja. Vendar upamo, da bode junaški nositelj vladarske krone premagal ta grozni udarec.

Geneva, 12. septembra. Prvi trenotek tudi cesarica ni slutila, da je smrtno zadeta. Mislila je, da jej je hotel kdo uro vzeti. Umrla je v nezvesti brez bolečin. Morilec Luccheni je baje v zvezi z drugimi grozoviteži.

Pariz, 11. septembra. „Ag. Havas“ poroča, da je neki Luccesi (Luccheni) bil pri izgredih v Milanu, bil spoden ter bežal v Curih, kjer je na shodu anarhistov bil določen, da umori jednega vladarja.

Geneva, 11. septembra. Policijski komisar je vedno v hotelu Beaurivage na razpolago avstro-ogerskemu poslaniku.

Lausanne, 11. septembra. Luccheni je tukaj delal kot kamnosek. Dne 18. avgusta je prišel, a 5. septembra odšel. Včeraj zvečer so tukaj zaprli več Lucchenijevih prijateljev in znancev. Zasedovanje se marljivo nadaljuje.

Geneva, 13. septembra. Načelnik kantonske sodniške policije Wandt izjavlja, da je vlada, ko je prišla cesarica v hotel Caux, najela v njeno varnost nekaj agentov. Ko je pa cesarica to opazila, je zahtevala brezpogojno, da jo puste samo, in želji je vlada ugodila.

Geneva, 12. septembra. Luccheni je kazal mej zaslišanjem uporno trdovratnost ter je dejal, da je že od svojega 13. leta anarhist. Rekel je, če bi storili vsi anarhisti tako svojo dolžnost kakor on, bi meščanska družba kmalu zginila. — Sodno osobje je odšlo v hotel in poklicalo zdravnike Reverdina, Meguesuda in Polaya, da sodniško pregledajo umrlo cesarico. — Orožništvo še vedno išče morilno orodje: preiskuje vse grmovje, vrtove in ceste; s čolni pregledujejo jezersko obrežje, tudi kanal v „rue des Alpes“ so preiskali. Toda doslej je bilo vse zaman, usodne pile še sedaj niso dobili. V bližini hotelu Beaurivage je skoro ves promet ustavljen. V hotelu so izložili knjigo, v katero je vpisalo več odličnih oseb, zlasti mnogo višjih uradnikov, svoja imena.

Rim, 11. septembra. „Don Chissiotte“ meni, da je hudodelec, ki je umoril bolno in nesrečno cesarico, anarhist. Ta umor je znamenje socijalnega propada, v kateri drvi stara Evropa.

Rim, 11. septembra. Vojni minister general Pellaux je ukazal, da se razobesijo na vseh vladnih poslopjih črne zastave do pogreba. Tudi ladije imajo zastave v znak žalosti.

Bern, 11. sept. Zvezni svet meni, da je sodišče v Genevi kompetentno za izvršitev preiskave in obsodbe hudodelstva.

Trst, 12. septembra. Včeraj po mestu veliki nemiri. Nad 200 oseb se je zbralo pred „giardino publico“, zahtevali so, da neha godba igrati, ter kričali: Proč z Italijani. Policija ni mogla vzdrževati reda. Razbili so mnogo oken; okoli polnoči so se zbrali pred poslopjem „Unione gynecastica“ ter šipe pobili, zaprli so 50 oseb, vojaki so pripravljeni.

Pariz, 11. septembra. „Agence Havas“ poroča iz Aten, da je car Nikolaj Krečanom poslal 9000 rubljev. Iz Kaneje se poroča,

da bodo danes razoroženi Turki in odpoklicana turška posadka. Sinoči ob 10. uri sta dva angleška parnika pripeljala v Kandijo 500 vojakov. Angleški admiral je bil že včeraj tukaj. Vsi kristjani so odpotovali.

Pariz, 11. septembra. Vojni minister Zurlinden je izročil vse akte glede Dreyfusove afere pravosodnemu ministru. Jutri ministerski svet sklepa o reviziji. „Figaro“ in „Matin“ poročata, da je vojni minister proti reviziji. Če vojni minister odstopi, Brisson prevzame vojno ministerstvo.

Umrli so:

V hiralnici:

7. septembra. Jožef Šebenik, gostac, 78 let, estarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dno	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm
10	9 zvečer	738.8	17.8	sl. szah.	jasno	
11	7 zjutraj 2. popol.	739.7 738.5	13.5 25.2	sl. jvjzh. sl. jug.	megla jasno	0.0
11	9 zvečer	738.2	17.6	sl. szah.	jasno	
12	7 zjutraj 2. popol.	737.5 734.9	12.5 25.6	sl. svzh. sl. jug.	megla del. oblak	0.0

Srednja temperatura sobote 17.8°, za 2.2° nad normalom.
Srednja temperatura nedelje 18.8°, za 3.3° nad normalom.

Orglavec

s povoljnimi spričevali išče službe in je ob enem tudi rokodelc. — Naslov pove iz prijaznosti uredništvo »Slovenca«. 630 3—1

Kuharica

606 3—3

želi v službo stopiti k kakemu gospodu duhovniku.

Ponudbe blagovolijo poslati do 1. oktobra 1898 pod naslovom M. Mlakar v Ljubljani, Poljanska cesta št. 13., I. nadstropje.

Dva dijaka-srednješolca

se vsprejmeta

na hrano in stanovanje

v Ljubljani na Kongresnem trgu šte. 5, v pritličju na levo. 603 3—3

Vožnje karte
in
tovorni listi

AMERIKO.

312 7 Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

koncesijonovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani. Marije Terezije cesta šte. 4, pritličje na levo. 362 25—14

Štajersko deželno kopelišče Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Poličane.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnosloviti glavberjevo-solnato-kislkasti vrelec, priporočeni od prvih zdravniških avtoritet proti obolenjem prebavnih in dihalnih organov, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča pijača,
Styria vrelec, preizkušeno zdravilno sredstvo, 303 20—19

razpošilja vselej sveže napolnjeno

deželna glavna zaloga v deželni hiši v Gradcu in kopeliščno oskrbnitvo v Rogatec-Slatini.

Deželna rogaška kislavoda se povsodi prodaja.

631 1-1

Tužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vse-mogočni poklical k Sebi iskreno ljubljena, nepozabnega in dobrega našega soproga, oziroma očeta, brata in strijca

Anton-a Povše

posestnika, gostilničarja in trgovca

danes v nedeljo, dne 11. t. m., ob 1/4. uri popoldne, po dolgotrajni, zelo mučni bolezni, večkrat previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 67. letu starosti.

Pogreb pojde v torek, dne 13. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti št. 19 v Štepanji vasi na ondotno pokopališče, kjer bodo položeni zemski ostanki nepozabnega pokojnika v rodinski grob.

Svete maše za dušnice brale se bodo v podružnični cerkvi sv. Štefana in v raznih drugih cerkvah.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Štepanji vasi, dne 11. septembra 1898.

Marija Povše roj. Golli, soproga. — Tone, Ivan, Fran, Josip, sinovi. — Frančiška Anžl roj. Povše, Ivana Mahkovec roj. Povše, Antonija Povše, hčere. — Fran Povše, dež. odbornik in drž. poslanec, brat. — Uršula Wessner roj. Povše, sestra. — Nečaki in nečakinje.

„Mestna višja dekliška šola v Ljubljani“, Gospodske ulice št. 8.

Šolsko leto 1898/99 se prične dne 19. septembra in sicer v prvič z vsemi tremi letniki.

Vpisovanje bode od 12.—16. septembra vsak dan dopoldne od 11.—12. ure v ravnateljevi pisarni.

Dne 17. septembra bode vzprejemni izpit za tiste gojenke I. letnika, ki niso še dovršile 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole.

Deklice, katere žele vstopiti v mestno višjo dekliško šolo, morajo se v spremstvu starišev ali njih namestnikov osebno oglasiti ter se izkazati s spričevalom o svojem dosedanjem šolanju, za vstopem v I. letnik pa posebej s spričevalom 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole in z dokazom, da bodo dopolnile 14. leto vsaj v prvem polletju šolskega leta. Imenovana šolska spričevala more nadomestiti tudi vzprejemni izpit.

Vsaka deklica plača pri vpisovanju 2 gld. prispevka za učila, gojenke I. letnika pa poleg tega še 2 gld. vzprejemnine. Solnina znaša 10 gold. na leto.

Obvezni učni predmeti so: veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodoznanje, ročna dela, odgojeslovje, gospodinjstvo, zdravoslovje — prostovolni pa: lep-pisje, laščina, telovadba, petje, stonografija.

Zavod ima značaj srednje šole, podpirata ga država in dežela kranjska, na njem poučujejo večinoma profesorji c. kr. srednjih šol.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

V Ljubljani, dne 3. septembra 1898.

607 3-3

Ravnateljstvo mestne višje dekliške šole.

Le 50 kr. za 2 žrebanji.

Žrebanje že v četrtek.

349 1-1

Glavni dobitek

890 7

1krat 100.000 kron in 2krat 25.000 kron
v denarjih po odbitku 20%.

Jubilejne razstavne srečke

à 50 kr.

priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

Podpisani magistrat razpisuje s tem

ustanovo v letnem znesku 250 gld. za obiskovanje kake državne obrtne šole.

Ta ustanova namenjena je v prvi vrsti onim obrtnim pomožnim delavcem, ki so dovršili obrtno nadaljevalno šolo z dobrim uspehom, v drugi vrsti pa sploh takim, ki morejo dokazati svojo usposobljenost za obisk kake državne obrtne ali umetno-obrtne šole, oziroma takim, ki zavode te vrste že obiskujejo.

Pravico do te ustanove imajo oni obrtni delavci, ki nimajo prilike pridobiti si višjo strokovno izobrazbo na kakem ljubljanskem obrtnem zavodu s podnevnim poukom in sicer najprej oni, ki so v Ljubljano pristojni, če pa takih ni, sploh prosilci, ki imajo na Kranjskem domovinsko pravico.

Prošnje, opremljene s krstnim listom, z domovnico ter šolskimi spričevali, vložiti je tukaj do dne 20. septembra t. l.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 1. septembra 1898.

Stanarinske knjižice

za stranke

z uradne potrjenimi

določbami hišnega

reda v slovenskem in

nemškem jeziku, z

razpredelbo za vpla-

čevanje stanarine, vo-

dovodne in mestne

doklade, dobé se ko-

mad po 15 kr., 10

komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni

v Ljubljani.

Naznanilo.

609 3-3

Na c. kr. obrtnih strokovnih šolah v Ljubljani (strokovna šola za obdelovanje lesa z oddelki za pohištveno in stavbinsko mizarstvo, strugarstvo, rezbarstvo, figuralno podobarstvo, pletarstvo in javno risarsko šolo, ter strokovna šola za umetno vezenje, šivanje in pletenje čipek) se prične šolsko leto 1898/99 z dnem

19. septembra t. l.

Vpisovanje za nove učence in učenke se vrši v petek 16. septembra od 9.—12. ure zjutraj in od 3.—5. ure popoldne. Novi učenci se morajo izkazati z izpustnim izpričevalom ljudske šole in z dokazom, da so dovršili 14. leto. Bivši učenci se zglašajo dne 17. septembra.

V javno risarsko šolo se upisuje celo leto vsako nedeljo dopoldne.

C. kr. ravnateljstvo obrtnih strokovnih šol
v Ljubljani, dne 2. septembra 1898.

Za dijake!

V svojej novi stavbi v Kranju sem odločil več prostorov za dijake. Oskrbljeni bi bili z vsem in bodo pod gotovim nadzorstvom. Plača zelo nizka. Uporaba vrta je prosta. Važno je, da so stanovanja prav tik gimnazije.

Do 10. septembra se prosi oglasiti pri

Viktorju Omersa
v Kranju.

582 8-7

Šolske knjige

za srednje, višje dekliške, obrtne,
meščanske in ljudske šole

ima vedno v zalogi

knjigarna L. Schwentner v Ljubljani,
Dvorski trg štev. 3.

629 3-1

Dunajska borza.

Dne 9. septembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 4 »
Avstrijska zlata renta 4%	121 » 05 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 50 »
Ogerska zlata renta 4%	120 » 50 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	98 » 50 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	905 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	356 » 50 »
London vista	120 » 10 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 85 »
20 mark	11 » 76 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 53 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 17 1/2 »
C. kr. cekini	4 » 66 »

Dne 11. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » — »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 35 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 » 75 »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » — »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 » 50 »
Posojilo goriskega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98 » 40 »
Prijotitelne obveznice državne železnice	— » — »
» južne železnice 3%	180 » 60 »
» južne železnice 5%	127 » 35 »
» dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 70 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 50 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 » 25 »
Salmove srečke, 40 gld.	82 » — »
St. Genois srečke, 40 gld.	80 » 20 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3395 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	440 » 50 »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	75 » 75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	109 » 50 »
Montanska družba avstr. plan.	165 » 15 »
Trhoveljska premogarska družba, 70 gld.	169 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 12 1/2 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.